

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentoinnin apuväline eikä sillä ole oikeudellista vaikutusta. Unionin toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä. Säädösten todistusvoimaiset versiot on johdanto-osineen julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja ne ovat saatavana EUR-Lexissä. Näihin virallisiin teksteihin pääsee suoraan tästä asiakirjasta siihen upotettujen linkkien kautta.

► **B**

**NEUVOSTON DIREKTIIVI,**

**annettu 29 päivänä toukokuuta 1990,**

**turvallisuutta ja terveyttä varten näyttöpäätetyölle asetettavista vähimmäisvaatimuksista (viides direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi)**

(90/270/ETY)

(EYVL L 156, 21.6.1990, s. 14)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
► <b><u>M1</u></b>	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/30/EY, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2007	L 165	21	27.6.2007
► <b><u>M2</u></b>	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetetus (EU) 2019/1243, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019	L 198	241	25.7.2019



**NEUVOSTON DIREKTIIVI,**

**annettu 29 päivänä toukokuuta 1990,**

**turvallisuutta ja terveyttä varten näyttöpäätetyölle asetettavista vähimmäisvaatimuksista (viides direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi)**

(90/270/ETY)

I JAKSO

**YLEISET SÄÄNNÖKSET**

*1 artikla*

**Tarkoitus**

1. Tässä direktiivissä, joka on viides direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi, säädetään 2 artiklassa olevien määritelmien mukaisesti turvallisuutta ja terveyttä varten vähimmäisvaatimukset näyttöpäätelaitteilla tehtävälle työlle.

2. Direktiivin 89/391/ETY säännöksiä on sovellettava kokonaisuudessaan koko 1 kohdassa tarkoitettulla soveltamisalalla, sanotun rajoittamatta kuitenkin tässä direktiivissä olevien ankarampien tai erityissäännöksiä soveltamista.

3. Tätä direktiiviä ei sovelleta:

- a) ajoneuvojen tai koneiden ohjaamoihin tai valvomoihin;
- b) kuljetusvälineissä oleviin tietokonejärjestelmiin;
- c) pääasiassa yleiseen käyttöön tarkoitettuihin tietokonejärjestelmiin;
- d) kannettaviin järjestelmiin, jos niitä ei käytetä työpisteessä tavallista pitempään;
- e) laskimiin, kassakoneisiin eikä laitteisiin, joissa on pieni tieto- tai mittanäyttö, joka on tarpeen koneen varsinaista käyttöä varten;
- f) sellaisiin perinteisiin kirjoituskoneisiin, joissa on ikkuna rivinäyttöä varten.

*2 artikla*

**Määritelmät**

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) näyttöpäätteellä, alfanumeerista tai graafista kuvaruutua, käytettävästä näyttöprosessista riippumatta;
- b) työpisteellä, yhdistelmää, johon kuuluu näyttöpäätte, jossa voi olla varusteena näppäimistö tai syöttölaite tai ohjelmisto, joka määrittelee käyttäjän ja koneen välisen liittymän, mahdolliset lisälaitteet, oheislaitteet mukaan lukien levyasema, puhelin, modeemi, kirjoitin, asiapaperiteline, työtuoli ja työpöytä tai työtaso, sekä välitöntä työympäristöä;

**▼B**

- c) työntekijällä, direktiivin 89/391/ETY 3 a artiklan määritelmän mukaan työntekijää, joka tavallisesti käyttää näyttöpäätettä merkittävänä osana normaalia työtään.

## II JAKSO

## TYÖNANTAJIEN VELVOLLISUUDET

*3 artikla***Selvitys työpisteistä**

1. Työnantajat on velvoitettava tekemään selvitys työpisteistä työntekijöiden turvallisuus- ja terveysolojen arvioimiseksi, ottaen erityisesti huomioon mahdollisesti näölle aiheutuvat vaarat, fyysiset ongelmat ja henkiseen stressiin liittyvät ongelmat.
2. Työnantajien on toteutettava aiheelliset toimenpiteet poistaakseen 1 kohdassa tarkoitettua arviointia tehtäessä havaitut vaarat ottaen huomioon näiden vaarojen lisä- ja/tai yhteisvaikutukset.

*4 artikla***Ensimmäistä kertaa käyttöön otettavat työpisteet**

Työnantajien on toteutettava aiheelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että joulukuun 31 päivän 1992 jälkeen ensimmäistä kertaa käyttöön otettavat työpisteet täyttävät liitteessä selostetut vähimmäisvaatimukset.

*5 artikla***Jo käytössä olevat työpisteet**

Työnantajien on toteutettava aiheelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että joulukuun 31 päivänä 1992 tai sitä ennen käyttöön otetut työpisteet on muutettu liitteessä ilmaistujen vähimmäisvaatimusten mukaisiksi viimeistään neljän vuoden kuluttua tuosta päivästä.

*6 artikla***Työntekijöille tiedottaminen ja työntekijöiden kouluttaminen**

1. Työntekijöiden on, tämän kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 89/391/ETY 10 artiklan soveltamista, saatava tietoja kaikista heidän työpisteeseensä liittyvistä turvallisuus- ja terveystieteiden näkökohdista, varsinkin sellaisista työpisteisiin sovellettavista toimenpiteistä, jotka pannaan täytäntöön 3, 7 ja 9 artiklan mukaisesti.

Työntekijöille tai heidän edustajilleen on aina tiedotettava kaikista terveyteen ja turvallisuuteen liittyvistä toimenpiteistä, jotka on toteutettu tämän direktiivin mukaisesti.

2. Jokaisen työntekijän on, tämän kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 89/391/ETY 12 artiklan soveltamista, myös saatava koulutus työpisteen käyttöön ennen kuin hän aloittaa tämän tyyppisen työn ja aina, kun työpisteen järjestelyjä muutetaan olennaisesti.

**▼B***7 artikla***Päivittäinen työnteke**

Työnantajan on suunniteltava työntekijän toiminta siten, että tauot tai toiminnan muutokset keskeyttävät päivittäisen näyttöpäätetyön säännöllisin väliajoin ja vähentävät näyttöpäätetyön aiheuttamaa kuormitusta.

*8 artikla***Neuvottelu työntekijöiden kanssa ja työntekijöiden osallistuminen**

Työntekijöitä tai heidän edustajiaan on kuultava ja heidän on sallittava osallistua tämän direktiivin ja siihen kuuluvien liitteiden tarkoittamien asioiden käsittelyyn direktiivin 89/391/ETY 11 artiklassa säädetyn mukaisesti.

*9 artikla***Työntekijöiden silmien ja näön suojele**

1. Työntekijöiden on päästävä asianmukaiseen silmien ja näön tarkastukseen, jonka suorittajalla on siihen tarvittava pätevyys:

- ennen näyttöpäätetyön aloittamista,
- säännöllisin väliajoin sen jälkeen, ja
- kun työntekijöillä on näköön liittyviä vaikeuksia, jotka saattavat johtua näyttöpäätetyöstä.

2. Työntekijöiden on päästävä silmälääkärin tutkimukseen, jos se 1 kohdassa tarkoitetun tarkastuksen tulosten perusteella on tarpeen.

3. Työntekijöille on annettava kyseiseen työhön sopivat, erityiset korjaavat apuneuvot, jos 1 kohdassa tarkoitetun tarkastuksen tai 2 kohdassa tarkoitetun tutkimuksen tulokset osoittavat sen olevan tarpeen eikä tavanomaisia korjaavia apuneuvoja voi käyttää.

4. Tämän artiklan mukaiset toimenpiteet eivät saa missään olosuhteissa aiheuttaa työntekijöille lisäkustannuksia.

5. Työntekijöille järjestettävä silmien ja näön suojele voidaan järjestää osana kansallista terveydenhuoltojärjestelmää.

## III JAKSO

**ERINÄISIÄ SÄÄNNÖKSIÄ****▼M2***10 artikla***Liitteen muuttaminen**

Siirretään komissiolle valta antaa 10 a artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla tehdään pelkästään teknisiä muutoksia liitteeseen teknikan kehityksen, kansainvälisten määräysten tai vaatimusten muutosten ja näyttöpäätelaan koskevan uuden tietämyksen huomioon ottamiseksi.

Tämän artiklan nojalla annettaviin delegoituihin säädöksiin sovelletaan 10 b artiklassa säädettyä menettelyä, jos asianmukaisesti perustelluissa ja poikkeuksellisissa tapauksissa, jotka liittyvät työntekijöiden ja muiden

▼ **M2**

henkilöiden fyysiseen terveyteen ja turvallisuuteen kohdistuviin välittömiin, suoriin ja vakaviin riskeihin, on toteutettava toimia hyvin lyhyessä ajassa, koska asia on erittäin kiireellinen.

*10 a artikla***Siirretyn säädösvallan käyttäminen**

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Siirretään komissiolle 26 päivästä heinäkuuta 2019 viiden vuoden ajaksi 10 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 10 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.

4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa <sup>(1)</sup> vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

6. Edellä olevan 10 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaika jatketaan kahdella kuukaudella.

*10 b artikla***Kiireellinen menettely**

1. Tämän artiklan nojalla annetut delegoidut säädökset tulevat voimaan viipymättä, ja niitä sovelletaan niin kauan kuin niitä ei vastusteta 2 kohdan mukaisesti. Kun delegoitu säädös annetaan tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, esitetään samalla ne perusteet, joiden vuoksi sovelletaan kiireellistä menettelyä.

2. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat 10 a artiklan 6 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti vastustaa delegoitua säädöstä. Siinä

<sup>(1)</sup> EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

▼ M2

tapauksessa komissio kumoaa säädöksen välittömästi sen jälkeen, kun Euroopan parlamentin tai neuvoston päätös vastustaa sitä on annettu sille tiedoksi.

▼ B

*11 artikla*

**Loppusäännökset**

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan 31 päivään joulukuuta 1992 mennessä.

Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kirjallisina ne kansalliset säännökset, jotka ne ovat antaneet tai antavat tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä.

▼ M1

\_\_\_\_\_

▼ B

*12 artikla*

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.



LIITE

VÄHIMMÄISVAATIMUKSET

(4 ja 5 artikla)

**Alkuhuomautus**

Tämän liitteen mukaisia velvoitteita sovelletaan tämän direktiivin päämäärien saavuttamiseksi sikäli kuin, ensinnäkin, työpisteessä on asianomaisia osatekijöitä ja, toiseksi, tehtävään luonnostaan kuuluvat vaatimukset tai sen ominaispiirteet eivät ole esteenä soveltamiselle.

1. LAITTEET

a) **Yleinen huomautus**

Laitteiden käyttö sellaisenaan ei saa aiheuttaa työntekijöille vaaraa.

b) **Kuvaruutu**

Kuvaruudun merkkien on oltava selvärajaisia ja -muotoisia sekä riittävän suuria, ja merkkien ja rivien välissä on oltava riittävästi tilaa.

Kuvan on oltava vakaa, se ei saa väristä eikä olla muutenkaan epävakaa.

Kirkkauden ja/tai ja taustan välisen kontrastin on oltava käyttäjän helposti säädettävissä, ja sitä on voitava helposti säätää myös ympäristön olosuhteiden mukaiseksi.

Kuvaruudun on oltava helposti käännettävä ja kallistettava käyttäjän tarpeisiin sopivaksi.

Kuvaruudun alla on voitava käyttää erillistä alustaa tai säädettävää pöytää.

Kuvaruutu ei saa käyttäjälle epämukavalla tavalla häikäistä eikä heijastella.

c) **Näppäimistö**

Näppäimistöä on voitava kallistaa ja sen on oltava erillään kuvaruudusta, jotta työntekijä saa mukavan työasennon, jossa hänen käsivartensa ja kätensä eivät väsy.

Näppäimistön edessä on oltava riittävästi tilaa, jotta käyttäjän kädet ja käsivarret saavat tukea.

Näppäimistössä on oltava mattapinta häikäisevien heijastusten välttämiseksi.

Näppäimistön järjestyksen ja näppäinten on oltava sellaiset, että näppäimistön käyttö on helppoa.

Näppäimiin merkittyjen tunnusten on erotuttava riittävästi pohjaväristä, ja niitä on voitava helposti lukea suunnitellussa työasennossa.

d) **Työpöytä tai työtaso**

Työpöydän tai työtason on oltava pinnaltaan riittävän suuri, himmeä ja sellainen, että kuvaruudun, näppäimistön, asiapapereiden ja tarvittavien laitteiden järjestys on joustava.

Asiapaperitelineen on oltava tukeva ja säädettävä. Se on asetettava sellaiseen asentoon, että epämukavat pään ja silmän liikkeet jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

Työntekijöillä on oltava riittävästi tilaa mukavaa asentoa varten.

e) **Työtuoli**

Työtuolin on oltava tukeva, ja sen on sallittava käyttäjälle liikkumisvapaus ja mukava asento.

Istuimen on oltava korkeussuunnassa säädettävä.

**▼B**

Sekä istuimen selkänöjan korkeutta ja että kallistuskulmaa on voitava säätää.

Jokaiselle, joka sitä toivoo, on annettava käyttöön jalkatuki.

**2. YMPÄRISTÖ****a) Tilavaatimukset**

Työpiste on mitoitettava ja suunniteltava siten, että käyttäjällä on riittävästi tilaa muuttaa asentoa ja vaihdella liikkeitä.

**b) Valaistus**

Huoneen yleisvalaistuksen ja/tai kohdevalaistuksen (työlamput) on taatava riittävä valo ja tarkoituksenmukainen kontrasti kuvaruudun ja taustan välille työn tyyppi ja käyttäjän näkövaatimukset huomioon ottaen.

Mahdollinen häiritsevä häikäisy ja heijastukset kuvaruudulla tai muissa laitteissa on estettävä järjestämällä työpaikan ja työpisteen osien paikat sekä keinovalon lähteiden paikat ja tekniset ominaisuudet yhteen sopiviksi.

**c) Heijastukset ja häikäisy**

Työpisteet on suunniteltava siten, etteivät valonlähteet kuten ikkunat ja muut aukot, läpinäkyvät tai läpikuultavat seinät, kirkasväriset kiinteät kalusteet tai seinät aiheuta suoraa häikäisyä eivätkä, jos mahdollista, liioin heijastuksia kuvaruudulle.

Ikkunat on varustettava sopivilla säädettävillä peitteillä työpisteeseen lankeavan päivänvalon himmentämiseksi.

**d) Melu**

Työpisteeseen tai -pisteisiin kuuluvista laitteista lähtevä melu on otettava huomioon työpistettä varusteltaessa. Melu ei saa häiritä etenkin keskittymistä eikä puhetta.

**e) Lämpö**

Työpisteeseen tai -pisteisiin kuuluvat laitteet eivät saa tuottaa liikaa lämpöä, mikä voisi aiheuttaa työntekijöille epämukavuutta.

**f) Säteily**

Valoa lukuun ottamatta kaikki säteily on vähennettävä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojelun kannalta merkitykseltömälle tasolle.

**g) Kosteus**

Kosteuden on oltava ja säilyttävä asianmukaisella tasolla.

**3. TIETOKONEEN KÄYTTÄJÄLIITTYMÄ**

Suunnitellessaan, valitessaan, ottaessaan käyttöön tai muuttaessaan ohjelmistoa sekä suunnitellessaan tehtäviä, joissa käytetään näyttöpäätettä, työnantajan on noudatettava seuraavia periaatteita:

- a) ohjelmiston on sovitettava tehtävään;
- b) ohjelmiston on oltava helppo käyttää ja, jos se on tarkoituksenmukaista, sovitettavissa käyttäjän tiedon tai kokemuksen tasoon; mitään määrän tai laadun valvontakeinoa ei saa käyttää työntekijöiden tietämättä;
- c) järjestelmien on annettava työntekijöille palautetta heidän suorituksistaan;
- d) järjestelmien on näytettävä tieto sellaisessa muodossa ja sellaisella nopeudella, jota käyttäjä pystyy seuraamaan;
- e) ohjelmistoergonomian periaatteita on noudatettava varsinkin ihmisen suorittamassa tietojenkäsittelyssä.